

Fiolstræde 17 ■ Postboks 2188 ■ DK-1017 København K
Telefon: 77 41 77 41 ■ Telefax: 77 41 77 42 ■ Email: fbr@fbr.dk

Europaudvalget

Folketinget

Christiansborg Slotsplads 1

1218 København K

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 283 (offentligt)

28. november 2002

Møde i Europaudvalget 29. november 2002

På Europaudvalgets møde fredag den 29. november 2002 kl. 11 er bl.a. følgende på dagsordenen:

1. Rådsmøde (beskæftigelse, social- og arbejdsmarkedspolitik, sundheds- og forbrugerpolitik) den 2.-3. december 2002
2. Rådsmøde (transport, telekommunikation og energi) den 5.-6. december 2002

Se vedlagte bilag, hvor Forbrugerrådet kommenterer udvalgte punkter på dagsordenen:

1. Rådsmøde (beskæftigelse, social- og arbejdsmarkedspolitik, sundheds- og forbrugerpolitik) den 2.-3. december 2002

Pkt. 1. Meddelelse om Strategien for forbrugerpolitikken (2002-2006) - rådsresolution

Brev til Europaudvalget af 16. maj 2002 og høringssvar til Forbrugerstyrelsen af 29. maj 2002:

Forbrugerrådet hilser Kommissionens nye handlingsplan velkommen og er enige i de 3 overordnede mål: et højt fælles niveau for forbrugerbeskyttelsen, effektiv håndhævelse af forbrugernes rettigheder og involvering af forbrugerorganisationerne i den politiske proces i EU.

Imidlertid er forbrugerorganisationerne meget kritiske over for Kommissionens ønske om større anvendelse af principperne om oprindelsesland og gensidig anerkendelse, ligesom Kommissionen ønsker at fremme maksimumsharmonisering. Det er en fundamental ændring i forbrugerpolitikken, som hviler på minimumsharmonisering.

Pkt. 2. Direktivet om produktansvar - rådsresolution

Notat til Europaudvalget:

Forbrugerrådet støtter udspillet fra det danske formandskab om, at der snarest må foretages en revision af direktivet om produktansvar, således at det præciseres, at melleghandleransvaret ikke er omfattet af direktivet, således at medlemsstaterne frit kan lovgive herom. Forbrugerrådet er ikke hermed enige i, at EF-domstolens dom over Frankrig nødvendigvis betyder, at § 10 i den danske produktansvarslov ikke kan opretholdes.

Pkt. 7. Revision af fællesskabslovgivningen om lægemidler, herunder Lægemiddelagenturet - statusrapport

Brev til indenrigs- og sundhedsministeren af 27. november 2002:

Forbrugerrådet mener, at patienterne har behov for mere og bedre information om lægemidler, men informationen skal ikke komme fra lægemiddelindustrien - og slet ikke som reklamer direkte til forbrugerne - men bør formidles af et uafhængigt organ. Forbrugerne bør også få flere oplysninger om bivirkninger, og forbrugerne bør kunne indberette deres data herom direkte til myndighederne. Forbrugerrådet finder endvidere, at dette sundhedsområde ikke bør høre under Generaldirektoratet for Erhvervs politik, men under Generaldirektoratet for Sundhed og Forbrugerbeskyttelse.

2. Rådsmøde (transport, telekommunikation og energi) den 5.-6. december 2002

Pkt. 11. Forslag til forordning om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser. KOM(2001) 784 - politisk enighed

Notat til Europaudvalget:

Forbrugerrådet finder, det er på høje tid, at forordningen revideres, og kan støtte Kommissionens udspil. Forbrugerrådet ønsker, at

- retten til erstatning ved denied boarding, aflysninger og lange forsinkelser ikke skal afhænge af billettypen, men også gælde for "seats only".
- man holder sig til den definition af "force majeure", som er udviklet i retspraksis.
- at erstatningen har en størrelse, således at man afskrækker flyselskaber fra at overbooke passagerer i et urimeligt omfang.
- Rådet støtter Kommissionens forslag i forbindelse med aflysninger, og Forbrugerrådet beklager Europa-Parlamentets forslag om at svække denne beskyttelse.

Med venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl

Direktør

Villy Dyhr

Afdelingschef

Europaudvalget
Folketinget
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Benedicte Federspiel
Dok. FBR Lib:4190.1/ph

16. maj 2002

Pkt. 4. Handlingsprogrammet for forbrugerpolitik (Europaudvalget 17. maj 2002)

Som punkt 4 på den foreløbige dagsorden for Rådsmødet den 21. maj 2002 står handlingsprogrammet for forbrugerpolitik - præsentation ved Kommissionen/udveksling af synspunkter.

Forbrugerrådet er naturligvis opmærksom på, at det er et handlingsprogram formuleret af Kommissionen, men det forventes, at såvel Europa-Parlamentet som Ministerrådet afgiver en udtalelse herom.

Forbrugerorganisationerne i Europa er positive over for det nye handlingsprogram, der bl.a. tager fat på at integrere forbrugerpolitik horisontalt i andre politikområder som indre marked, miljø, bæredygtig udvikling, transport, finansielle tjenester, konkurrence, landbrug, ekstern handel osv. Ifølge traktaten skulle dette allerede være sket, og forbrugerorganisationerne har stedse anmodet om konkrete tiltag for at opfylde traktatens løfte herom.

Forbrugerorganisationerne finder det også vigtigt, at man vil etablere minimumskrav for høringsprocedurer.

Imidlertid er forbrugerorganisationerne meget kritiske over for Kommissionens ønske om større anvendelse af principperne om oprindelsesland og gensidig anerkendelse, ligesom Kommissionen ønsker at fremme maksimumsharmonisering. Det er en fundamental ændring i forbrugerpolitikken, som hviler på minimumsharmonisering. Forbrugerorganisationerne er stærkt kritiske over for, at Kommissionen har set nationale forbrugerbeskyttelsesregler som fragmenterende for markedet og hindrende for, at forbrugerne kan få fordele af det indre marked. BEUC ønsker ikke, at man skærer alle regler over en kam, og foretrækker derfor minimumsharmonisering frem for maksimumsharmonisering.

Den europæiske forbrugerorganisation BEUC kritiserer dette skarpt, da princippet om gensidig anerkendelse på områder, der ikke er harmoniseret på et højt niveau, på lang sigt vil føre til ekstremt lave forbrugerbeskyttelsesregler. Det vil blive "a race to the bottom", da erhvervslivet i medlemsstaterne med højt forbrugerbeskyttelsesniveau ikke vil acceptere at få dårligere vilkår, hvilket betyder, at man generelt vil ende med lave standarder. Forbrugerne er langt bedre stillet med modtagerlandsprincippet eller egne regler.

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

Benedicte Federspiel
Dok. FBR Lib:4559.1/ph

29. maj 2002

Kommissionens handlingsplan vedr. forbrugerpolitik 2002-2006

Forbrugerstyrelsen har med skrivelse af 14. maj 2002, sag 1352/1-146, fremsendt Kommissionens handlingsplan vedr. forbrugerpolitik 2002-2006.

Forbrugerrådet hilser Kommissionens nye handlingsplan velkommen og er enige i de 3 overordnede mål: et højt fælles niveau for forbrugerbeskyttelsen, effektiv håndhævelse af forbrugernes rettigheder og involvering af forbrugerorganisationerne i den politiske proces i EU.

De 3 nævnte mål vil blive implementeret via et handlingsprogram over de næste 5 år. Ligeledes er der et korttids rullende program, som vil blive revideret regelmæssigt.

Det er Kommissionens hensigt, at de overordnede mål skal medføre horisontal integrering af forbrugerspørgsmål i andre politikområder, for eksempel indre marked, miljø, bæredygtig udvikling, transport, finansielle tjenester, konkurrence, landbrug og ekstern handel.

Forbrugerrådet og den europæiske forbrugerorganisation BEUC hilser denne handlingsplan velkommen og roser specielt den horisontale integrering af forbrugerpolitikken. Imidlertid er forbrugerorganisationerne alvorligt bekymrede for Kommissionens udtalelser om i større grad at anvende oprindelseslandsprincippet og gensidig anerkendelse. Dette kritiseres skarpt, da princippet om gensidig anerkendelse på områder, der ikke er harmoniseret på højt niveau, på lang sigt vil føre til lave forbrugerbeskyttelsesregler (omtalt som "a race to the bottom"). Dette skyldes, at erhvervslivet i lande med et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ikke vil acceptere at få dårligere vilkår, hvilket betyder, at man generelt vil ende med lave standarder. Forbrugerne er langt bedre stillet efter modtagerlandsprincippet eller egne nationale regler.

Ligeledes nævner Kommissionen, at de vil fremme anvendelsen af maksimumsharmonisering på forbrugerområdet. Det er en fundamental ændring i forbrugerpolitikken, som hviler på minimumsharmonisering, jf. Romtraktatens art. 153. Dette princip betyder, at et land kan opretholde regler, som giver en bedre forbrugerbeskyttelse. Således er samtlige forbrugerbeskyttelsesdirektiver indført via minimumsdirektiver, og forbrugerorganisationerne i Europa finder, at

det ikke er velbegrunder at forlade dette princip. Kommissionen har da ej heller udarbejdet notater, der klargør, hvorledes forbrugerlovgivningen er skruet sammen i de enkelte lande, dvs. i hvilke lande og i hvilket omfang forbrugerbeskyttelsen vil være på et lavere niveau, såfremt maksimumsprincippet var blevet anvendt.

Kommissionen foreslår ligeledes en revision af samtlige forbrugerdirektiver med henblik på at indføre total harmonisering. Forbrugerorganisationerne i Europa er stærkt bekymrede over for denne strategi, som man frygter vil føre til ringere forbrugerbeskyttelse.

Med henblik på de konkrete initiativer, som er nævnt, finder Forbrugerrådet, at det ser spændende og ambitiøst ud, vil naturligvis først kunne udtale sig om de enkelte tiltag, når de foreligger.

Med venlig hilsen

Benedicte Federspiel
Chefkonsulent

Notat - Europaudvalgets møde 29. november 2002

Pkt. FF3, 2. Udkast til rådsbeslutning om en ændring af direktivet om produktansvar

EF-domstolen har i april 2002 underkendt artikel 1386-7 i den franske Code Civil om mellemhandleransvar for produktskader. Der er derfor opstået en strid om, hvorvidt denne dom også betyder, at man i Danmark ikke kan opretholde § 10 i den danske produktansvarslov, som fastlægger et hæftelsesansvar for mellemhandleren. Flere advokater har øjnet håb i forbindelse med produktansvarssager anlagt mod deres klienter som mellemhandlere, og der er herefter opstået en disput om, hvorvidt Danmark kan opretholde denne særdeles rimelige bestemmelse, uden hvilken forbrugerbeskyttelsen vil lide et stort tilbageskridt.

Uanset at der kan anføres mange gode grunde til ikke at betragte denne dom som afgørende for bestemmelsen i den danske mellemhandleransvar, støtter Forbrugerrådet det initiativ, som den danske regering har taget under formandskabet, hvorefter man opfordrer Kommissionen til så hurtigt som muligt, og inden 1. juli 2003, at udarbejde en rapport om mellemhandleransvaret, og, hvis de finder det nødvendigt, at foreslå en passende revision af direktivet om produktansvar.

I en situation som den foreliggende, hvor der i forbindelse med direktivets vedtagelse blev udfærdiget en regeringserklæring om, at Rådet og Kommissionen var enige om, at mellemhandleransvaret ikke var omfattet af direktivet, skulle der derfor forhåbentlig ikke kunne opstå uenighed om, at denne sag bør ordnes så hurtigt som muligt, således at det - som et minimum - præciseres direkte i direktivet, at det ikke omhandler mellemhandleransvaret. I øvrigt blev denne erklæring mærkværdigvis ikke påberåbt af den franske regering under retssagen.

Fiolstræde 17 ■ Postboks 2188 ■ DK-1017 København K
Telefon: 77 41 77 41 ■ Telefax: 77 41 77 42 ■ Email: fbr@fbr.dk

Indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen
Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Benedicte Federspiel
Dok. FBR Lib:10715.1/ph

27. november 2002

Det Europæiske Agentur for Lægemiddelvurdering (EMEA)

Kære Lars Løkke Rasmussen

Du skal den **2. eller 3. december** være med til at vedtage en politisk aftale om reguleringen af Det Europæiske Agentur for Lægemiddelvurdering (EMEA).

Forbrugerrådet finder, at der er en række problemer forbundet med adgangen til og informationen om lægemidler, som er områder af særdeles stor betydning for forbrugerne.

Patientinformation

Kommissionens forslag om at hæve forbudet mod reklamer for visse recept pligtige lægemidler (AIDS, diabetes og astma) er såvel forbrugerorganisationerne i Europa som et stort flertal i Europaparlamentet imod, da det vil gøre det muligt at rette reklamerne direkte mod forbrugerne.

Vi er imidlertid enige i, at patienterne har behov for mere og bedre information om lægemidler og behandling. Men denne information skal ikke komme fra lægemiddelindustrien, der jo har en indlysende erhvervsinteresse. Informationen bør i stedet formidles af et uafhængigt organ, f.eks. EMEA eller relevante nationale myndigheder.

Lægemiddelovervågning - behov for større viden om bivirkninger

For at patienterne kan blive bedre informeret, er det nødvendigt, at der skabes en større viden om bivirkningerne. I dag stammer denne viden kun fra prøveperioden, inden lægemidlet tillades på markedet. Efter prøveperioden kan bivirkningerne kun indberettes af lægerne. Da det er patienterne, der anvender lægemidlet, er de de første til at erfare eventuelle bivirkninger, men

erfaringen har vist, at mange læger ikke indberetter bivirkninger, der forekommer mindre alvorlige.

Indsamlingen af data om bivirkninger kunne forbedres betragteligt, hvis man oprettede informationssystemer, hvor dataene blev indsamlet direkte fra patienterne. Sådanne systemer har været anvendt i årevis i USA og Canada og bør nu også indføres i Europa. Vi ønsker et system, hvor patienterne kan indberette direkte til EMEA og/eller til myndighederne via hjemmesider eller gratis telefonlinjer. Det forslag, som du som minister for nylig i forbindelse med letigensagen, har stået fadder til, er et stort skridt i den rigtige retning.

Hvis det gøres på en ordentlig måde, vil det ikke skræmme forbrugerne at skulle engagere sig i deres eget lægemiddelforbrug. Det vil derimod minde dem om, at lægemidler ikke er almindelige forbrugsgoder og bør anvendes med omhu, og at patienterne også selv må foretage sig noget i tilfælde af bivirkninger.

Det er også særdeles vigtigt, at bivirkningerne overvåges nøje de første år, hvor et nyt lægemiddel er på markedet. Faktisk vil overvågningen af bivirkninger blive endnu vigtigere med den nye hurtige godkendelsesprocedure og afskaffelsen af den obligatoriske 5-års reevaluering af allerede godkendte lægemidler.

Sundhed bør høre under Generaldirektoratet for Sundhed og Forbrugerbeskyttelse - ikke Generaldirektoratet for Erhvervs politik

Hovedformålet med lægemiddellovgivningen må være at sikre patientens sundhed - det gælder både nuværende, kommende og tidligere patienter. Vi kan ikke forstå, at dette vigtige område hører under Generaldirektoratet for Erhvervs politik, som er et direktorat, der i lagt højere grad fokuserer på industriens interesser end på forbrugernes.

Vi håber, du vil fremføre disse forbrugersynspunkter på mødet.

Med venlig hilsen

Kirsten Jensen
Formand

Rasmus Kjeldahl
Direktør

Notat - Europaudvalgets møde 29. november 2002

**Pkt. FF4, 11. Forslag til forordning om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser.
KOM(2001) 784 - politisk enighed**

Forbrugerrådet støtter, at retten til erstatning ved denied boarding, aflysninger og lange forsinkelser ikke skal afhænge af billettypen, men også gælde for "seats only". Forbrugerrådet er bekymret for, at ansvarsgrundlaget udvandes, og skal derfor henstille, at man holder sig til den definition af "force majeure", som er udviklet i retspraksis, og ikke undtage begivenheder som f.eks. strejke, uanset om dette måtte være blandt airtraffic controllers.

Det er vigtigt, at erstatningen har en størrelse, således at man afskrækker flyselskaber fra at overbooke passagerer i et urimeligt omfang. Det er flyselskaberne, som selv sætter reglerne, og som sælger samme pladser flere gange, og i det omfang de ikke kan "kontrollere" dette - og flyselskaberne påstår, at det sker særdeles sjældent - kan det ikke være et større problem at betale. Forbrugerrådet beklager derfor, at Europa-Parlamentet under førstebehandlingen har nedsat erstatningsbeløbene.

Forbrugerrådet ønsker også, at Rådet støtter Kommissionens forslag i forbindelse med aflysninger, og Forbrugerrådet beklager Europa-Parlamentets forslag om at svække denne beskyttelse.

